

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic

Pomenirea dumnezeieștilor Părinți prăznuind astăzi, cu mijlocirile lor ne rugăm Ție, Preaîndurate: izbăvește pe poporul Țău, Doamne, de toată vătămarea eresurilor și ne învrednicește pe toți să slăvim pe Tatăl, pe Cuvântul și pe Sfântul Duh Luminându Duminicii a șaptea după Paști

ANUNȚURI

- ❖ Sâmbătă 29.05.2004 este zi de pomenire pentru morți: **Moșii de Vară**. Se va oficia în Biserică Sf. Liturghie și se vor face cuvenitele pomeniri pentru cei răposați.
- ❖ Duminică 30.05.2004 este **Duminica Pogorării Sfântului Duh, Duminica Mare, sau Duminica Rusaliilor**.
- ❖ După Sfânta Liturghie, în Duminica Mare se va oficia "**Slujba plecării genunchilor**", Vecernia cu rugăciuni deosebite, la sfârșitul căreia se împart ramuri de tei binecuvântat.
- ❖ Conform tradiției, invităm sâmbătă seara pe creștinii din parohie, mai ales pe tineri, să vină cu flori pentru a împodobi Biserica.
- ❖ În acest an, "**Anul Ștefan cel Mare și Sfânt**", la Duminica Mare se organizează pelerinaj la **Mănăstirea Dobrovăț**, cunoscută ctitorie ștefaniană, unde Înalt Prea Sfințitul Părinte Mitropolit Daniel va oficia Sfânta Liturghie însoțit de un mare sobor de preoți.

Evangelia duminicii

(Ioan XVII, 1-13)

1. Pe acestea le-a grăit Iisus; și, ridicând ochii la cer, a zis: "Părinte, a venit ceasul. Preamărește pe Fiul Țău, ca și Fiul să Te preamărească pe Tine,
2. așa cum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca El să dea viața veșnică tuturor aceloră pe care I i-ai dat.
3. Iar viața veșnică aceasta este: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis.
4. Eu Te-am preamărit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit.
5. Și acum, preamărește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.
6. Arătat-am numele Țău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Țăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Țău l-au păzit.
7. Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat, de la Tine sunt;
8. Căci cuvintele pe care Tu Mi le-ai dat Mie, Eu le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit și au crezut că Tu M-ai trimis.
9. Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Țăi sunt.
10. Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am preamărit întru ei.
11. Și Eu nu mai sunt în lume, dar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, întru numele Țău păzește-i pe cei pe care Mi i-ai dat, ca ei să fie una, așa cum suntem Noi.
12. Când eram cu ei în lume, Eu întru numele Țău îi păzeam pe cei ce pe care Mi i-ai dat; și i-am păzit și nici unul dintre ei n-a pierit, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.
13. Dar acum Eu vin la Tine și pe acestea le grăiesc în lume, pentru ca bucuria Mea s-o aibă denlăună întru ei "

Duminica a șaptea după Paști – a Sfinților Părinți de Sinodul I Ecumenic

Pentru a arăta că Mântuitorul nostru Iisus Hristos s-a înălțat la ceruri ca Dumnezeu adevărat și om desăvârșit, Biserica a rânduit ca în Duminica a șaptea după Paști să fie pomeniți Sfinții Părinți care au participat la primul Sinod Ecumenic, convocat la Niceea, în anul 325, de către împăratul Constantin cel Mare. Era atunci Biserica puternic zdruncinată de arianism, o erezie care promova învățătura greșită că Mântuitorul Iisus Hristos este doar om, nu și Fiul al lui Dumnezeu.

Cei 318 părinți participanți la Primul Sinod Ecumenic au condamnat învățătura lui Arie și au stabilit dreapta învățătură, că Iisus Hristos nu este o creatură, ci Fiul lui Dumnezeu, de aceeași ființă cu Tatăl, Dumnezeu adevărat, prin Care toate s-au făcut. Acest adevăr a fost fixat în șapte articole prin care se exprimă dogma ortodoxă (primele 7 articole din *Simbolul de Credință (Crez)*, respectiv până la „*Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul*”, celelalte 5 articole fiind stabilite la Sinodul al II-lea Ecumenic în anul 381).

Între hotărârile mai importante ale Sinodului I Ecumenic trebuie menționată cea prin care s-a fixat modul cum se calculează data serbării Sfintelor Paști, și anume: prima duminică după lună plină și după echinocțiul de primăvară, regulă păstrată în Biserica Ortodoxă până astăzi. Printre cele douăzeci de canoane emise atunci, se numără cel care reglementează înțâietatea celor cinci patriarhii istorice, precum și cel referitor la căsătoria preoților de parohie.

Dintre cei 318 episcopi, din tot cuprinsul imperiului, participanți la Sinod, unii s-au distins printr-o deosebită înțelepciune, pricepere în apărarea cu fermitate a dreptei credințe. Între aceștia, izvoarele care fac referire la însemnătatea Sinoadelor Ecumenice în viața Bisericii Ortodoxe, îi amintesc pe Teofil al Gothiei, Alexandru al Alexandriei, Macarie al Ierusalimului, Eusebiu al Cezareei, Spiridon al Trimitundeii, Pafnutie al Tebei din Egipt, Iacob de Nissibi, Osiu de Cordoba, Procopie, Atanasie cel Mare și alții. Ceea ce are o importanță deosebită pentru români este, conform mărturisirilor istoricului bisericesc Eusebiu de Cezareea, participarea la acest prim Sinod Ecumenic, a unui episcop “scytan” (cu numele Marcu, după unii cercetători) din Scytia Minor (Dobrogea de azi) arătându-se prin aceasta existența unor structuri bisericești funcționale în teritoriile locuite de români, încă de la începutul secolului al IV-lea.

După: Pr. Nicolae Chifăr, *Istoria Creștinismului II*

Rugăciune și cunoaștere

Ca exercițiu de „înduhovnicire” sau „spiritualizare” a omului, rugăciunea este mai mult decât un ajutor eficace, ea este mijlocul prin excelență al mântuirii noastre; una dintre cele mai de seamă virtuți ale creștinului.

Sfântul Ioan Scărarul, maestru incontestabil în definiții date realităților duhovnicești afirmă: „*Rugăciunea este după însușirea ei însoțirea și unirea omului cu Dumnezeu; este împăcarea cu Dumnezeu, maica lacrimilor și fiica lor; ispășirea păcatelor, pod de trecere peste ispite; peretele din mijloc în fața necazurilor; zdrobirea războaielor; lucrarea îngerilor, lucrarea tuturor ființelor netrupești, veselia ce va să fie, lucrarea fără margine, izvorul virtuților, hram sufletului, luminarea minții, securea deznădejdiei, dovedirea nădejdiei, risipirea întristării, bogăția monahilor, visteria sihaștrilor, vădirea stării dinlăuntru, descoperirea celor viitoare, semnul slavei (...)*”

Trei definiții au devenit faimoase-n tradiția creștină: *cererea către Dumnezeu, înălțarea minții, convorbirea cu Dumnezeu.*

Comunicarea omului cu Dumnezeu, rugăciunea îmbracă întâi de toate, aspectul unei cereri de la Dumnezeu a „bunurilor cuvenite”.

Cei vechi evocau deja – „înălțarea minții spre Dumnezeu” (definiție reluată de Avva Evagrie), concepută ca un urcuș, căci „*mintea nu poate vedea, dacă nu ajunge-n vârful muntelui: muntele duhovnicesc e cunoașterea Sfintei Treimi și vârful său este cu anevoie de atins*”. Și este un urcuș al minții, adică al părții superioare a ființei noastre: „*să ai în rugăciunea ta ochiul neîmprăștiat și lepădându-te de trupul și sufletul tău, trăiește după minte*”.

Spre deosebire de sistemele filosofice, orice religie posedă o idee personală de divinitate, o anume noțiune de „paternitate” divină cunoscută prin experiență. Dincolo de contemplare, rugăciunea ortodoxă însă deschide poarta lucrării lui Dumnezeu în persoana și viața noastră și mai mult, prin lumina pe care o aduce, permite înțelegerea superioară a lucrurilor și participarea noastră la modelarea Creației după voia lui Dumnezeu.

Iuliana Onofrei

“Când îți aduci aminte de Dumnezeu, înmulțește rugăciunea, ca atunci când îl vei uita, Domnul să-și aducă aminte de tine” (Sf. Marcu Ascetul)

Din sinaxarul săptămânii

În ziua de 23 mai, Biserica Ortodoxă îl pomenește pe *Cuviosul Mihail Mărturisitorul, Episcopul Sinadei*, care a trăit în timpul împăratului Leon Armeanul și a fost închinat, încă din copilărie, de maica sa, slujirii lui Dumnezeu. Alegând calea vieții monahale, este trimis, împreună cu un bun prieten al său, Teofilact al Nicomidiei, la o mănăstire, construită la țărmul Mării Negre.

Sporind în nevoințe pustnicești și deosebite virtuți, preafericitul patriarh Tarasie al Constantinopolului i-a considerat că sunt vrednici de treapta cea înaltă a arhieriei, astfel că Sfinții vor fi numiți episcopi: Sfântul Teofilact, la Nicomidia, iar Cuviosul Mihail, la Sinada.

Sfântul Mihail Mărturisitorul va lupta, alături de arhieriei de seamă ai vremii, împotriva teoriilor greșite proclamate odată cu inițierea iconoclasmului, dar împăratul Leon Armeanul nu s-a înduplecat, ci a recurs la grele pedepse împotriva lor. Astfel au fost surghiuniți din loc în loc, departe de bisericile lor. Nu după mult timp, Cuviosul Mihail trece la cele veșnice, primind cununa muceniciei pentru răbdarea și statornicia lui în dreapta credință.

Tot în această zi de 23 mai, Biserica pomenește pe *Sfânta Maria lui Cleopa*, ruda Maicii Domnului (Ioan 19, 25), una dintre femeile care au stat lângă Sfânta Cruce, privind îndurerate Răstignirea lui Iisus (Ioan 19, 25; Marcu 15, 40-47). De asemenea, ea s-a numărat printre femeile mironosițe, care în zori, în prima zi a săptămânii (*duminica*), au adus miresme ca să ungă trupul lui Hristos (Marcu 16,1; Luca 24,10) și s-au învrednicit a fi primele martore ale Învierii Mântuitorului. Exegeții biblici consideră că această Marie, este soția lui Cleopa și mama așa-numiților Frați ai Domnului”: Iacov, Iosie, Simon și Iuda.

Marți 25 mai: A treia aflare a Capului Sfântului Ioan Botezătorul. După trecerea la cele veșnice a Sfântului Ioan Botezătorul ucenicii săi i-au luat trupul și l-au îngropat, dar capul proorocului a fost ascuns de Irodiada în curtea palatului său. *Întâia și a doua aflare a Capului Sfântului Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul Domnului*, petrecute la Ierusalim, în cetatea lui Irod și, respectiv, la Emesa, în Siria, Biserica le prăznuiește în ziua de 24 februarie a fiecărui an. În anul 850, cinstitul cap a fost aflat pentru *a treia oară*, printr-o arătare minunată patriarhului Ignatie, care l-a adus în Constantinopol. Când orașul a fost cucerit de francezi în 1204, Wallo de Sarton a adus o parte din capul Sfântului în Franța și a dat-o bisericii sale, unde se află și în prezent.

O parte se spune că este păstrată în biserica Sf. Silvestru, la Campo Marzo – Roma. Papa Clement al VIII-lea, pentru extinderea cultului sfințelor moaște ale acestui sfânt, a procurat o mică parte din cap, și le-a dus la Amiens, în biserica Sf. Silvestru.

De asemenea, părți din cinstitul cap au fost dăruite Mănăstirii Studion din Constantinopol, Mănăstirii Prodomul din Sfântul Athos, Mănăstirii Dionisiu din Athos, cât și Mănăstirii Căluu din Țara Românească.

Mâna dreaptă a proorocului a fost dăruită de locuitorii cetății Sevastia (Samaria-Palestina) Sfântului Luca. El a dus-o în Antiohia, unde la sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci a Domnului, arhierul înălța cinstita mână a Botezătorului. Când degetele mâinii se desfăceau era un semn de belșug, iar când degetele mâinii se strângeau era semn care prevestea o nenorocire. În veacul al XII-lea, a fost mutată în Constantinopol, iar în anul 1789, călugării ioaniți au dăruit-o țarului Pavel I (1769 – 1801) și păstrată în biserica palatului de iarnă din Petersburg.

Joi 27 mai – Sfântul Mucenic Iuliu Veteranul. În anii 297-298, în cursul unui război purtat de Imperiul Roman împotriva perșilor, împărații Dioclețian și Galeriu au hotărât să îndepărteze pe toți soldații creștini din armată, socotind că nu luptă cu destulă vitejie și că ei ar fi vinovați de slăbirea și căderea imperiului. Astfel, în provincia Moesia Inferioară, la Durostor, a fost judecat în anul 298 și ostașul creștin Iuliu, în fața dregătorului locului, Maxim. Văzând puternica sa credință în Hristos și înfuriat de refuzul mucenicului de a primi recompense în schimbul lepădării de confesiunea sa, dregătorul Maxim va emite sentința de a fi ucis prin decapitare. În acest mod, în ziua de 27 mai a anului 298, *Sfântul Iuliu Veteranul* și-a primit cu vrednicie sfârșitul mucenicesc, zi în care Biserica a rânduit pomemirea sa prin slujbe, cântări liturgice.

După *Proloagele, vol. II*

Din semnificațiile onomastice ale săptămânii

Carp – nume afectiv, de origine greacă, are la bază subst. *karpós*, “fruct”.

Eutihie – nume augural, de origine greacă, reproduce gr. *Euthýhis*, “fericit, prosper”.

Olivia, Olivian – nume afectiv, este probabil o creație creștină pe baza subst. lat. *olivia*, numele arborelui și al fructului de măslin, simbol al păcii.

După *Dicționarul enciclopedic al numelor de botez*

Cronică parohială

DUMINICĂ 16 mai, la sfârșitul Sfintei Liturghii, copiii săraci care, acum un an de zile, primiseră taina Sfântului Botez în cadrul unei ample acțiuni filantropice, au fost vizitați de nașele lor, care le-au oferit daruri, dulciuri,

alimente și hăinuțe.

Mulțumim în mod deosebit doamnelor Magda Țepoi, Carmen Vericeanu, Luana Lica, Valeria Ghica și Zenovia Nester care au reușit atât de frumos să pună alături de demnitatea de naș virtutea iubirii față de aproapele.

JOI, 20 mai a.c. în ziua de Înălțarea Domnului, după oficierea Sfintei Liturghii, a avut loc

tradiționala procesiune la monumentul din curtea Bisericii, unde s-a oficiat slujba de pomenire a morților dedicată eroilor neamului. Rugăciunea a

fost urmată de un scurt program cultural-patriotic

susținut de copii din clasele a treia și a patra de la Școala “Carol”, conduși de profesorul de Religie, domnișoara Anca Prlea. Le adresăm mulțumiri.

În aceeași zi, copiii prezenți au putut asista la un eveniment deosebit: *Su-Maria-Ecaterina* în vârstă de 12 ani, fiica familiei Sarlar Brândușa și Mehmet-Sabahattin din Antalia – Turcia, a primit Sfânta Taină a Botezului în Biserica noastră. Alături de părinții cuprinși de emoție, au asistat

nașii: Monica și Leonard Zugravu. La sfârșit, copiii au felicitat-o pe noua creștină oferindu-i flori.

Prunci botezați în această săptămână:

- *Alexandru*, al doilea copil al familiei Burlică Daniel și Monica-Dana, asistat de nașii

Ciubotaru Mihai și Luminița-Elena – joi 20 mai

- *Ioana-Alexandra*, fiica familiei Mateciuc Dan-Ioan și Oana-Valentina, asistată de nașii Mătrescu Neculai-Cristi și Oana-Valentina, sâmbătă 22 mai.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax 211 273, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank, filiala Iași.